

ABSTRAKT

Diplomová práce pojednává o vývoji nebinární genderové identity za použití rámce sociálně-kognitivní teorie. Práce si klade tři cíle. Zaprvé porozumět, co pro nebinární osoby znamená gender, genderová identita a binární pojetí genderu. Zadruhé zjistit, které významné aspekty vstupují do vývoje nebinární genderové identity a zatřetí prozkoumat, jakým způsobem nahlížet na nebinární genderovou identitu prostřednictvím sociálně-kognitivní teorie. Teoretická část je zaměřena na téma genderové socializace, genderu a genderové identity a teoretických hledisek, která se vývojem genderové identity zabývají. Následně se zaměřuje na vývoj nebinární genderové identity a dílčí oblasti. Empirická část představuje vlastní výzkum. Byly provedeny polostrukturované rozhovory s devíti nebinárními osobami ve věku od 18-25 let tematicky orientované na jejich subjektivní prožitky vývoje genderové identity. Data byla analyzována prostřednictvím reflexivní tematické analýzy. Následně byla stanovena témata „Existovat mimo škatulky“, „(Ne)viditelnost“ a „Takové zvířátko“. Na základě analýzy byly zodpovězeny výzkumné otázky. Práce ukázala, že nebinární osoby vnímají svou odlišnost již v dětství, ačkoliv až do adolescence nevědí, co tato odlišnost znamená. V adolescenci se prostřednictvím internetu a osob v jejich životě dostávají k informacím, které jsou klíčové pro další hledání a uvědomění jejich genderové identity. Vývoj nebinární identity je vnímán jako nelineární. Jako zásadní se ukázaly být vztahy s dalšími queer osobami a pocit sounáležitosti. Ve školách chybí osvěta o LGBTQIA+ tématicce, zároveň je zde a v dalších prostředích znatelná genderová dichotomizace. Sociálně-kognitivní teorie pomáhá porozumět vývoji genderové identity nebinárních osob, které během tohoto procesu interagují s prostředím. Osoby jsou v hledání aktivními činiteli, zároveň jim v rozvoji může bránit stigmatizace.

KLÍČOVÁ SLOVA

nebinární identita, genderová identita, vývoj nebinární genderové identity, gender, sociálně-kognitivní teorie